

Saron, de lelie uit het Hooglied — tot het beeld, tot attribuut geworden van Maria, de liefhebbende, de reine maagd.

Heilig teeken werd de bloem vooral in China, maar op andere wijze; de plant, de bloem, — zelf bezielde — is beeld van het onzienlijke en van het zieleleven der menschen: de pruimebloesem beeld van maagdelijkheid, de kersebloesems groeiend op de naakte tak, die valt vóór zij verdort, beeld van den held. Ieder bloem symbool van de menschelijke ziel, openend het hart als het zonlicht daarin schijnt. Wat in het Westen door een enkel dichter in woorden verbeeld is, gelijk door Gezelle:

„Mijn hart is als een blomgewas
 „Dat opengaande en toegeloken,
 „De stralen van de zonne vangt
 „Of kwijnt en pijnt en hangt gebroken,”

was den Chineezen voor eeuwen algemeen openbaar — en een reeks van symbolen ontstond, waarmee een ritus van bloemverzorging samenhing. Levend bleven deze symbolen, daar het contact met de natuur bij elke afbeelding weer opnieuw plaats had.

Overall echter waar het contact met de natuur verdween, werd het symbool vormelijk teeken, hetwelk zijn belang kan hebben als ornament in verband met versieringskunst, en daarin eigen vormverandering toonen kan, afhankelijk van geometrische versieringswetten, maar geen levende ontwikkeling.

Hoevele ornamentmotieven zijn niet uit oorspronkelijke bloem-symbolen ontstaan! De lotos alleen al, waaraan 5/6 van alle versieringsmotieven in Egypte ontleend waren, heeft zich over een groot deel der wereld verspreid: naar Assyrië evenals naar Griekenland en van het Byzantijnsche Griekenland in de Mahomedaansche, vooral de Arabische kunst. Maar in Indië, met het Boeddhisme, schijnt de lotos — beeld van de zon, drijvend op de wateren van den Kosmos — opnieuw uit de natuur ontbloeid: De Boeddha zet zich op de lotos neer, of houdt de lotosstengel met den lotosknop in de hand.

En overall waar het Boeddhisme ingang vond, werd het beeld of overgenomen als vorm — verstarde vorm — of, gelijk soms in Chineesche schilderkunst, weer uit de natuur herboren.

Hoevele der figuren welke — gelijk de lotos — nauwelijks of niet herkenbaar, tapijten, stoffen, wanden sieren, ontleenen hun oorsprong aan symbolische bloemen, planten, dieren!

„Wat zwelt door die ranke lijnen?”
 „Vormen schijnen en verdwijnen.”
 „'t Aardsche dat aan 't Eeuw'ge sluit,”